

Kant kan mere end Youtube

Lektor og ph.d. stipendiat Jesper Balslev opfordrer kommunerne til at satse lige så meget på at købe bøger og sækkestole til læsehjørnet, som på teknologi. Glem ikke gode pædagogiske og didaktiske metoder i ren teknologibefippelse. Hvis man kan beskæftige sig med tunge filosofiske emner, er man måske bedre rustet til en abstrakt digital fremtid, end hvis man kun ser Youtube.

Tekst Thomas Kokholm

– Ipads som del af en generel løsning er overvurderede. De kan ikke bære de håb vi har til dem, siger lektor og ph.d. stipendiat Jesper Balslev, der sidder og vifte med sin kuglepen og bladrer i sin analoge notesbog. Apple computeren ligger slukket på bordet i kantine i Københavns Erhvervsakademis bygning på Nørrebro i København. Egentlig er han tilknyttet institut for videnskabsstudier på RUC, men har kontor her.

Han er blevet en kritisk stemme i debatten, når det handler om vores opfattelse af de nye teknologier og digitaliseringen af uddannelsessystemerne fra børnehaver til universiteter. Han er dog ikke mere enfant terrible, end at han har været inviteret i undervisningsministeriets arbejdsgruppe, der skal forberede det nye fag teknologiforståelse, der efter planen skal introduceres i folkeskolen om tre år.

– Kan du læse en bog af Kant, så er du hjemme. Det er svært og hårdt. Det er en voldsom udfordring af din hjerne. Men kan du knække den, så begynder du at have et refleksionsniveau, der betyder, at hvis du en dag møder en computer, så kan du nok en del mere end en person, der bare har brugerkompetencer, fået serveret tilpasset viden og har set 100.000 timers Youtube, siger Jesper Balslev.

Dårlig digitalisering

Danmark er en af de lande, der er mest digitaliseret og har digitaliseret skole- og uddannelsessystemet mest. Ifølge Jesper Balslev er problemet bare, at det har været dyrt, og der ikke er evidens for, at det har haft positive effekter, snarere tværtimod.

– Helt banalt tænker man ikke ind, hvad teknologien har gjort for os og ved os. I 2015 sagde OECD's direktør, at der er mange negative effekter af digitalisering af skoler og uddannelser. Der har været mange intentioner, håb og forestillinger om, at hvis vi får en ipad i hånden og adgang til alting via internettet, så vil det automatisk revolutionere en masse læreprocesser og give nogle læringseffekter, men det er ikke sket, siger Jesper Balslev.

Han mener, at det bør mane til eftertanke i Danmark, når OECD via PISA programmet kommer til nogle nedslående konklusioner.

– Man kan måle på mange måder, men når PISA prøver at måle, så finder de ud af, at der er en masse af utilsigtede konsekvenser af digitaliseringen. De kan se, at i mange tilfælde falder læringsgraden, jo mere du har adgang til en computer. For eksempel viser det sig, at børn af ressourcetsvage taber fagligt niveau, efter de får deres egen computer. Det var jo ikke meningen, siger Jesper Balslev.

Han påpeger, at også EU har lavet nogle rapporter, der peger på negative konsekvenser.

Læreren er god teknologi

Det er den ofte ukritiske tilgang til digitaliseringen skabt af it-producenternes logik, der generer Jesper Balslev.

– Det der driver den teknologiske udvikling i dele af Silicon Valley er at skalere ned for lærerens autoritet til fordel for programmørens. Det er automatisering af undervisningen. Det er en udbredt designplan og den

spiller godt sammen med en effektiviseringsdagsorden og styringslogikkerne i forvaltningen. Problemet er bare, at det indtil videre har været dyrt og dårligt, siger Jesper Balslev.

Han refererer her til indkøb og brug af de læringsplatforme alle skoler skal bruge nu. Læreren er ifølge forskeren en rigtig god teknologi.

– Jeg kan ikke genkende billedet af, at eleven i den grad har det bedre med at blive overladt til computeren og et eller andet automatiseret software, der kan differentiere, hvor hurtigt du kan løbe op ad nitabellen. I pædagogik er der meget vigtige psykologiske og sociale mekanismer i spil. Teknologisk set, har mennesket stadig et meget bedre syn. Når det handler om at skabe mening, og handle på informationer om elever i et rum med op til 45 mennesker er læreren computeren overlegen, siger Jesper Balslev.

En eftertænksom fase

Ifølge Jesper Balslev har dagsordenen været præget af en meget abstrakt og spekulativ forestilling om, hvad det er for kompetencer, man skal have på fremtidens arbejdsmarked.

-Men hvis man skriver en ønskeliste til den perfekte medarbejder i 2020 eller 2030, så er det lige så sandsynligt, at det at vedkommende har haft en tryk opvækst, har fået læst bøger højt på sine forældres skød og fået stærke sprog- læsefærdigheder i de tidlige år, at det vil befinde sig højt på listen. Og at personen kan mestre et område, fordybe sig og fokusere og kan tænke i paradokser og modsætninger. Det er også mange af de kompetencer, som fremhæves i de der 21st Century Skills, siger Jesper Balslev. Han påpeger, at det ofte er kombinationen af analytiske evner og sociale kompetencer industrien efterspørger.

Jesper Balslev underkender ikke, at man er nødt til at lære at møde og omgås teknologierne. Han ser tegn på, at man bevæge sig ind i en mere eftertænksom fase, hvor man forholder sig mere kritisk og reflekteret i forhold til, hvordan man arbejder med de nye teknologier.

Han mener, at vi skal være opmærksomme på de grundlæggende kompetencer der skal til, som ikke er afhængige af at købe eller bruge udstyr og software. Det handler mere om at forstå, hvad det er for principper, der driver den digitale udvikling, som i høj grad kan opnås ved at læse litteratur af høj kvalitet om emnet.

– Det er også det, der forhåbentligt bliver et ben i faget teknologiforståelse, som undervisningsministeriet arbejder med at udvikle. For eksempel er de unges brug af sociale medier som Facebook uden for skolen en fantastisk løftestang til at tale om psykologiske teorier. For bag de her brugerflader sidder også psykologer. Vi ved de kan være afhængighedsskabende og kan styre opmærksomhed i ufrugtbare retninger. Eleverne skal lære om de mekanismer, der driver vores digitale adfærd, siger Jesper Balslev.

Og hvad vil det egentlig sige at være programmør? Det er en person der, udover et skarpt analytisk hovede også har sociale kompetencer og kan forstå, hvad brugere vil have. Noget handler om brugerinterfaces men endnu mere om matematik, logik, psykologi, syntaks og lingvistik. Man kunne sagtens lave glimrende undervisning i programmering uden den konstante brug af computer, undtagen i nogle produktionsfaser, selvfølgelig.

Vogt jer for simulatorer

Jesper Balslev har ikke set TekX i Rødovre (se forrige artikel), men kan godt se ideen med en slags moderne sløjdløkke.

- Man bør måske glemme forestillingen om 1:1 modeller og konstant adgang til computere. Det kan ikke rigtig noget - eller i hvertfald ikke mere end andre former for pædagogiske tiltag. Teknologi kan vi låne eller leje i korte perioder, indtil den er forældet, siger Jesper Balslev.

I det hele taget vil han gerne have formidling om rigtige produktionsteknologier ind i undervisningen.
– Som man gjorde i gamle dag, når vi tog ud for at besøge fabrikkerne. Der fik man en realistisk forestilling af, hvor langt der er fra lille mig til et job. Alt det der simulationssoftware, kan gøre os en bjørnetjeneste, fordi det skjuler en masse faktorer der er bidragende til hvordan du får laboratoriejobbet til at begynde med. Faglig viden fra virkeligheden, de sociale spilleregler på arbejdspladsen og en oplevelse af individuel mening, kan ikke rigtig kodes ind i en simulation. Og så skal kommunerne passe på med ikke bare at hoppe på den næste teknologitrend, skabt af et meget aggressivt marked af producenter og investorer, som ser store lukrative muligheder i "edTech" – uddannelses teknologier.

-Der er de der bølger, der skyller hen over os, og kommunerne tager næsten læderet frem hver gang og betaler. Nu er det robotter, man kan programmere, men som basalt set bare er legetøj der udgiver sig for didaktik. Hvor pigerne kan være med, siger man så som salgstrick. Men det har intet at gøre med, hvordan man faktisk arbejder med robotter. Det er en fiktiv, romantiseret, forskønnet version eller løgn om, hvad det vil sige, at arbejde som programmør i en robotvirksomhed. Der så jeg hellere, man brugte pengene på at invitere robotprogrammørerne ind i undervisningen, eller man tog ud i miljøerne, siger Jesper Balslev.
tkn@kl.dk

((Boks))

Teknologiens rolle

På KL's messe Teknologi i skoler og dagtilbud 7. november i Kolding deltager Jesper Balslev fra Institut for Kommunikation og Humanistisk Videnskab på RUC i debat med professor Ole Sejer Iversen, fra Aarhus Universitet om teknologiens rolle i børn og unges udvikling.

((Fremhævet citat))

Når det handler om at opsnappe data i et rum med 45 mennesker er læreren teknologien langt overlegen.